

Juryrapport Publicatieprijs artsen in opleiding tot psychiater 2013

M. MORRENS

Ieder jaar bekroont het *Tijdschrift voor Psychiatrie* de 3 beste artikelen waarvan een arts in opleiding tot psychiater (aios) de eerste auteur is. Een deskundige jury wordt hiervoor samengesteld, die dit jaar bestond uit 2 leden van de redactie van het *Tijdschrift voor Psychiatrie* (Sabine Roza en Manuel Morrens), een lid van het bestuur van de Vlaamse Vereniging voor Psychiatrie (Chris Bervoets) en twee leden van de Commissie Wetenschappelijke Activiteiten (CWA; Koen Grootens en Gert Jan Hendriks).

Overzicht artikelen 2013

In het afgelopen jaar werden 15 artikelen gepubliceerd die door een aios geschreven waren; evenveel als de 2 afgelopen jaren (respectievelijk 15 in 2012 en 13 in 2011). Dit waren 1 oorspronkelijk artikel, 5 overzichtsartikelen, 2 korte bijdragen, 5 gevalbeschrijvingen en 2 essays. Van deze artikelen waren er 8 afkomstig van Vlaamse auteurs, terwijl er 7 van Nederlandse origine waren.

Ieder jurylid werd gevraagd elk artikel te scoren op basis van de theorie, originaliteit van het artikel, de gehanteerde onderzoeksmethode, het wetenschappelijke belang, het belang voor de klinische praktijk, het maatschappelijk belang, en ten slotte het taalgebruik en de structuur van het artikel. Op basis van deze score dienden zij een rangorde op te stellen. Op basis van deze rangorde werden alle artikelen opnieuw voor ieder jurylid gescoord, waarbij het eerste artikel 20 punten kreeg, het tweede 18, het 3de tot en met het 5de respectievelijk 16, 14 en 12 punten. Het 6de kreeg 10

punten waarna elk daaropvolgend lager gescoord artikel telkens 1 punt minder kreeg totdat het als 15de gerangschikte artikel uiteindelijk 1 punt kreeg. Deze nieuwe scores werden voor alle publicaties opgeteld en op basis van deze eindsom werd de uiteindelijke rangorde opgesteld.

Deze methode werd gehanteerd om enerzijds de interindividuele verschillen in de puntenbedeling te minimaliseren, anderzijds om de 5 beste artikelen bij elk jurylid iets meer te honoreren. Hieruit kwamen bijna eenduidig 3 duidelijke winnaars naar voren. De prijzen werden uitgereikt op de WetenSAPsdag, op 5 november 2013 te Rotterdam.

Eerste prijs

De eerste prijs, van 1250 euro, gaat naar het overzichtsartikel 'Stijging van het aantal gedwongen opnames in België en Nederland: een epidemiologische analyse' van Katrien Schoevaerts, aios en wetenschappelijk medewerker verbonden aan het Universitair Psychiatrisch Centrum (UPC) van de KU Leuven. Zij schreef dit artikel in samenwerking met Ronny Bruffaerts (verbonden aan KU Leuven), Cornelis Mulder (verbonden aan het Erasmus MC te Rotterdam) en Joris Vandenberghhe (eveneens verbonden aan de KU Leuven).

In dit artikel voerden de auteurs een systematisch literatuuronderzoek uit om de evolutie na te gaan van de incidentie van gedwongen opnames (GO) in België en Nederland. Zij bundelden alle beschikbare epidemiologische gegevens en onderwierpen die vervolgens aan een statistische ana-

lyse. Zij toonden aan dat de incidentie van de GO per 100.000 inwoners in België met 42% en in Nederland met 25% steeg. In aanvullende analyses onderzochten ze regionale verschillen en keken ze naar factoren die een rol kunnen spelen in de stijging van de incidentie in beide landen.

De jury vond het een erg goed geschreven, klinisch relevant, duidelijk gestructureerd artikel. Het handelt over een zeer relevant thema en de auteurs benadrukken enkele belangrijke sociaal-maatschappelijke aspecten binnen de geestelijke gezondheidszorg.

De vergelijking tussen twee landen met vergelijkbare procedures werd als pluspunt bevonden. De auteurs zijn in de bespreking van hun bevindingen boven de data uitgestegen en durven verklaringsmodellen te hypothetiseren, met tegelijkertijd het behoud van de wetenschappelijk gepaste voorzichtigheid. Zij bespreken de bevindingen kritisch in een heldere discussie, rekening houdende met de bestaande valkuilen.

Tweede prijs

De tweede prijs, voor een bedrag van 750 euro, gaat naar het essay 'Gedwongen opname bij stoornissen in of door het gebruik van middelen' van Paul Höp-pener, die ten tijde van het schrijven van het artikel aios was bij Bouman GGZ te Rotterdam. Hij schreef dit essay samen met Judith Godschalx-Dekker, toen coassistent bij Bouman GGZ, en Ben van de Wetering, psychiater verbonden aan Bouman GGZ te Rotterdam.

In hun artikel geven deze auteurs een kritische beschrijving van de mogelijke indicaties voor gedwongen opname bij stoornissen in het gebruik van middelen en zij onderbouwen dit met literatuuronderzoek. Zij brengen op zeer goede wijze het spanningsveld rond deze stoornissen in kaart en plaatsen die in het kader van de wetgeving rond de gedwongen opname. Zij schuiven enkele indicaties naar voren die kunnen leiden tot acute gedwongen opname enerzijds en tot langer durende maatregelen anderzijds.

Dit uitstekende essay is een helder geschreven stuk met een grote leesbaarheid voor het beoogde publiek. Het belicht een actueel en relevant onderwerp en brengt op goed gestructureerde wijze enkele sterke argumenten samen.

In hun essay benadrukken de auteurs de wetenschappelijke visie dat verslaving een hersenziekte is. Ook belichten zij dat de gehanteerde scheiding van de geestelijke gezondheidszorg en de verslavingszorg onbedoelde discriminerende neveneffecten heeft waardoor de 'niet-populaire' medemens met een verslavingsproblematiek onterecht acute zorg onthouden kan worden. Auteurs stellen vervolgens enkele heldere, goed onderbouwde criteria voor. Hoewel het artikel vanuit Nederlandse situatie geschreven is, is het evenzeer relevant voor Vlaanderen.

Derde prijs

De derde prijs, voor een bedrag van 250 euro, gaat ten slotte naar het overzichtsartikel 'Droperidol in de behandeling van acute agitatie: nog steeds een plaats' van Lies Budiharto, ten tijde van het schrijven van het artikel aios. Zij schreef dit samen met Jürgen De Fruyt, psychiater verbonden aan het AZ Sint-Jan Brugge.

In deze publicatie brengen zij de wetenschappelijke evidentie samen voor het gebruik van droperidol ter behandeling van acute agitatie, volgend uit een systematisch literatuuronderzoek. De doeltreffendheid en de veiligheid van het product worden geëvalueerd. Zo toont de literatuur aan dat bij 64-92% van de patiënten droperidol doeltreffend was. Bovendien was de incidentie van bijwerkingen laag. Daarom concluderen de auteurs dat droperidol nog steeds een plaats heeft bij de behandeling van acute agitatie.

De jury vond het een zeer interessant, vlot leesbaar artikel met een heldere vraagstelling uit de praktijk. Het geeft een zeer mooi overzicht van de bestaande literatuur en benadrukt de noodzaak om kritisch naar richtlijnen te blijven kijken.

De redactie feliciteert alle eerste auteurs met hun behaalde resultaat, evenals hun medeauteurs, supervisors en de afdelingen waar de auteurs in opleiding zijn.

LITERATUUR

- Budiharto L, De Fruyt J. Droperidol in de behandeling van acute agitatie: nog steeds een plaats. Tijdschr Psychiatr 2013; 55: 183-92.
- Höppener PE, Godschalx-Dekker JA, van de Wetering BJ. Gedwongen opname bij stoornissen in of door het gebruik van middelen. Tijdschr Psychiatr 2013; 55: 269-77.
- Schoevaerts K, Bruffaerts R, Mulder CL, Vandenberghe J. Stijging van het aantal gedwongen opnames in België en Nederland: een epidemiologische analyse. Tijdschr Psychiatr 2013; 55: 45-55.

AUTEUR

MANUEL MORRENS, psychiater Psychiatrisch Centrum Broeders Alexianen Boechout, docent en onderzoeker, Collaborative Antwerp Psychiatric Research Institute (CAPRI), Universiteit Antwerpen.

Correspondentieadres: prof. dr. Manuel Morrens, Collaborative Antwerp Psychiatric Research Institute (CAPRI), Campus Drie Eiken, Universiteitsplein 1, B-2610 Antwerp (Wilrijk), België.
E-mail: mmorrens@hotmail.com

Geen strijdige belangen meegedeeld.